

MONUMENT

**zpravodaj projektu mapování
vojenských pietních míst**

Ročník : IV

Září 2010

číslo : 0015

Z obsahu čísla : Kronika projektu, 49. setkání, 50. setkání, výlet do Lešan, osobnost měsíce, publicistika , ohlasy z našich stránek a veřejnosti, počty zařazených VPM

**NÁRODU, KTERÝ SI NEVÁŽÍ HRDINŮ, HROZÍ, ŽE NEBUDE ŽÁDNÉ MÍT, AŽ JE BUDE
SKUTEČNĚ POTŘEBOVAT.**

Slovo redaktora

Předposlední čtvrtina roku je zasvěcena prázdninám. Pro hledače VPM skoro ideální období, kdy může spojit rodinné záležitosti s nenápadnými návštěvami hřbitovů, lesních hvozdu a zapadlých koutů. Letošní rok rozhodně nebyl výjimkou. Koneckonců více než 700 zařazených VPM hovoří za vše.

V průběhu tohoto čtvrtletí se objevila malinká, skoro zanedbatelná kauzička, prosím nepřehlédněte příspěvek o „Zadarmovosti“ v rubrice publicistika.

Blíží se nám konec roku s naší nejvýznamnější akcí – Výročním seminářem. Přípravy jsme zahájili na schůzi v září. Pevně doufám, že seminář bude vyvrcholením naší činnosti, tak jako tomu bylo doposud.

Martin

Vítejte mezi námi :

Tomáš Vokatý, Alena Hudečková, Tomáš Šefl, Zdeněk Volejník, Jandžík František, Jakub Vrba, Josef Preněk, Martin Vlček, Jaroslav Vála, Jíří Málek, Jana Málková, Jaroslav Ondryhal, Pavel Kodytek, Lukáš F. Fišer, Tomáš Kvapil, Ing. Michael Doležal, Eva Bednářová

Kronika Projektu

1.7.	15400 VPM, zapojilo se 314 osob.
18.7.	15700 VPM, zapojilo se 316 osob.
24.7.	15800 VPM, zapojilo se 317 osob.
28.8.	15900 VPM, zapojilo se 319 osob
17.9.	16000 VPM, zapojilo se 327 osob
21.9.	16100 VPM, zapojilo se 329 osob
30.9.	16200 VPM, zapojilo se 331 osob

Z často kladených dotazů :

Mapují se také zrušená vojenská pietní místa ?

Ano, zajímají nás i místa zrušená za všech dob a po všech převratech. Stejně tak nás zajímají i doplňující informace ke zveřejněným místům. Většina pomníků obětí válek (pomníky obětí 1. a 2. světové války) byla původně stavěna jako pomníky obětím 1. světové války, tedy hledáme i původní fotografie. Naproti tomu u zrušených míst rádi uveřejníme i stav před zrušením (tedy např.i všechny tanky, děla, apod. postavené Rudé armádě a zničené po roce 1989, stejně jako místa našich legionářů zničená po zabrání Sudet).

Žádost o spolupráci

80- Pamětní deska členů skupiny Clay – Eva. Při včerejší návštěvě Val. Meziříčí jsem našla na nádvoří zámku Žerotínů (podloubí vlevo)desku s textem: „Památce členů odbojové organizace Clay - Eva, // umučených 10.4.1945 v koncentračním táboře Mauthausen. // Zde se scházeli v letech 1944-1945 // Ladislav Dočkálek *22.5.1896 // Eduard Jecelín *13.2.1916 // Ing. Jan Kříž *2.6.1890 // škpt. Jan Mach *8.8.1900 // pplk. Vladimír Matějovský *8.2.1905 // Leopold Novotný *2.6.1890 // Josef Smilek *2.8.1906 // škpt.Ladislav Zavadil *21.7.1906 //“ Neměla jsem fotoaparát a mám problém: možná jsem při opisování udělala chybu, ale mám u Ing. Jana Kříže z jiného zdroje údaj o narození odlišný. Prosím, pomůže mi někdo zjistit přesné datum? Díky.

M. Menšíková

Z našich aktivit

49. setkání klubu (projektu) VETS

setkání se konalo dne 11. srpna v Praze, v restauraci U Bronců

účast: Martin, Honzin, Jirka, Vojta a Tomáš

program:

- 1) Je potřeba určit jaké knihy se budou v letošním roce sestavovat, toto je třeba určit do konce srpna. Neučiníme-li tak, tak by také letos nemusely být žádné.
- 2) Znovu jsme si zopakovali starý známý fakt, že souřadnice sbíráme v souřadnicovém systému WGS84, ukázalo se totiž, že část lidí se nám snaží podstrčit data v JTSK, což se logicky projevovalo jako drobná chyba.
- 3) Vojta přišel s velmi dobře nachystaným návrhem na přechod na 3. fázi. V obecné rovině je však třeba zajistit především finanční krytí takového přechodu. Jde o to, že prvotní investice bude trochu větší než jsme zvyklí, ale následný roční provoz už taková rána nebude. Při vlastním přechodu se stane zhruba toto:
  - stávající web. www.vets.estranky.cz zůstane jak je, bude to taková „polomrtvá“ reklama na náš hlavní spolkový web s VPM. Na tom na estránkách ale ostane vše veteránské, nášivkové, prostorové, apod. Prostě se VPM a galerie hrdinů přesune jinam. To jinam bude fyzicky jiný server, ten na kterém jsme se již shodli.
  - vznikne nový web na jiném serveru, kde tedy budou „jen“ VPM a galerie hrdinů. Bude vznikat podobných způsobem (vkládáním přes uživatelské rozhraní) a bude na něm zároveň databáze (SQL), která bude umožňovat vyhledávání podle postaveného dotazu. Vkládání bude opět provádět určitý okruh osob (asi větší než dnes), které budou data před vložením kontrolovat. Jde o to, že web pochopitelně nebude mít žádnou automatickou kontrolní funkci a i

vložený nesmysl (nepřesnost) by s enormálně uložil do databáze a pak se časem musel zase dávat pryč.

- 4) No a jde o ty náklady, tedy nejprve ty „horší“, tedy prvotní náklady
  - vytvoření uživatelského rozhraní pro vkládání
  - vytvoření SQL databáze
  - oboje za cca 10 000 Kč
- 5) A ty už o něco „snesitelnější“, roční, provozní náklady
  - provoz serveru – cca 600 Kč/rok
  - nájem domény www.vets.cz - cca 300 Kč/rok
  - příspěvek na údržbu uživatelského rozhraní, diskusního fóra a SQL – cca 1000 Kč/rok
- 6) jinak řečeno, umíme ve svých řadách poskládat ty cca 2000 Kč na rok, ale nyní nás čeká pravda o něco větší úkol, najít těch cca 10 000 Kč. A co si budeme nalhávat, ideálně ještě letos. Následující 3 otázky je nutno zodpovědět do 30. září a to ideálně všemi členy spolku. K tomu si musíme říci následující:
  - chceme vlastně přechod na 3F?
  - chceme ho zahájit již letos?
  - kolik kdo je ochoten osobně finančně letos přispět (s uzavěrkou na zimním semináři)?
- 7) Pravda, jak vlastně bude probíhat přechod na 3F? Nová data se budou rovnou dávat na nový 3F web a stará z Estránek se tam budou „zvolna“ překlápět. Toto překlápění bude trvat cca 2 roky (za stávajících lidských kapacit a časových možností). Pravda je tedy taková, čím později se 3F rozjede, tím déle bude přechod trvat.
- 8) V případě, že se do 30. září rozhodneme, že do toho jdeme, naskočí do akce Vojta a další vybraný účastník (ve hře jsou nyní dva) a do 30. listopadu se vytvoří „zkušební provozní sada“ ke které se budou moci všichni vyjádřit. tedy jestli je to to co chceme, jestli se nám to líbí, jestli to vůbec funguje, atd., atd.
- 9) A od 1. 1. 2011 (zkráceně 1. 1. 11) by se rozjel ostrý provoz 3F (plnění 3F a překlápění 1F do 3F).
- 10) Honzin nastínil možnost spolupráce s Commonwealth war graves commission

z Velké Británie, což je ochoten si vzít na svá bedra. Takže to dostal na svá bedra.

- 11) A jelikož má Honzin na starosti geocaching seznámil nás s aktuálním stavem našich cache a geocoinů a potěšil informací, že se bude jedna naše cache zakládat v Belgii.

Toť vše, prosím tedy všechny členy k vyjádření se k výše uvedenému, výjimečně je nutno učinit zásadní rozhodnutí už v průběhu roku, takže hlasování bude nutno provést elektronicky (přes členskou diskusi a emaily). Díky za Váš čas, které tomu budete věnovat. Více v členské diskusi.

50. setkání klubu (projektu) VETS

Setkání se konalo dne 14. září v Praze, v restauraci U Berana

účast: Jirka, Vojta, Aleš, Honzin, Vladimír, Diana a Martin

program:

1) Předně je třeba ještě jednou zdůraznit, že toto byl v pořadí náš padesátý sraz, neskutečné jak ten čas letí a co vše se nám za ta léta podařilo dokázat.

2) Ohledně problematiky sestavování knih do edice Knihovna jsme se rozhodli prozatím žádné další nechystat. Důvodem, je, že dosud ani ty loňské nebyly vydány a není nám znám jejich osud. Navíc v současné době je ani nemá kdo sestavit. I když data by byla.

3) Spolupráce s KVH Beskydy – obecně nikdo nebyl proti, potíží je naše až neskutečná vytiženost (i když to tak možná nevypadá, volný čas nemá nikdo). Jelikož se vše vzal pod svou patronaci Petr a Moravská část obecně, je jasné,

že se pokusíme pomoci co nám budou síly stačit.

4) Zimní seminář – více než rychle se blíží, takže, přes Pepu si vyžádáme místo (do 30/9), Honzin a Jirka s Alešem se opět postarají o logistiku akce. Přednášky si nachystají jednotliví účastníci, předběžně (víceméně závazně) už je přislíbili Martin, Hoznin, Vladimír a Jirka. Do 30/9 tedy bude jasná lokalita a do 15/10 bude moci předseda společně s Vladimírem rozeslat pozvánky.

5) Jirka nachystá seznam cen do naší celoroční soutěže, a mimochodem i soutěž se zvolna blíží ke své uzávěrce.

6) Situace nás nutí vyhlásit konkurs na 4. vkladače. Zájemci neváhejte! Je to neobvykle nevděčná práce. Vkladač je vždy kritizován, ale zase má relativně nejvíc práce (příspěvatelé a garanti prominou, jejich práce je také nezastupitelná, ale jim nikdo nespílá).

7) Naplánovali jsem termíny schůzí na říjen a listopad. Především v listopadu si sebe navzájem užijeme dosyta.

8) Byl zvolen hlavní garant pro přechod na 3. fázi. Stal se jím Vojta Stráník, který se uvolil celý přechod řídit, plánovat a v nemalé míře si i odpracovat. Díky za elán s jakým se do tohoto monstr díla pouští. Ostatní mu jistě rádi pomohou s radou a pomocnou rukou. Každopádně hlavní slovo bude na něm.

9) Zahájili jsme sbírku na tento přechod, na místě se vybraly 3 tisíce Kč a další nemalý peníz byl přislíben.

10) Jako jeden z hlavních úkolů pro rok 2011 jsme určili členskou inventuru. Je zjevné, že část členů prostě nemá žádný zájem o spolkovou činnost a je třeba zjistit, zda vůbec ve Spolku být chtějí.

11) Dalším úkolem bude vytvoření jakéhosi členského kodexu (doplňku ke stanovám), který upřesní některé relativně samozřejmé, ale nevykonávané činnosti našeho členstva. Např. povinnost, se alespoň jednou za měsíc podívat na členské fórum. O povinnosti si zde zřídit účet ani nemluvě.

12) Vojta zařídí, aby se registrovaným členům a příspěvatelům z diskusního fóra dali rozesílat upozornění na důležité zprávy a hlasování.

13) Jako záložní administrátoři diskusní fóra byli určeni Martin a Jirka.

14) Na výročním semináři (listopad) se plánuje výběr příspěvků na rok 2011. Toto nezaměňovat se sponzorstvím přechodu na 3F. Jedná se opravdu o dvě rozdílné a zcela nezávislé finanční kupky.

15) Mimochodem pro přechod na 3F při členském hlasování (fyzickém a elektronickém) bylo pro 12 členů z 12, kteří se hlasování účastnili. Škoda, že se nevyjádřili všichni.

16) Na říjnové, maximálně listopadové schůzi bychom rádi dořešili myšlenku na zadání výroby dalších členských triček, mikin apod.

17) V rámci semináře v listopadu by měl vzniknout plán spolkových výletů na rok 2011.

zapsal: Martin

Společný výlet členů jednoty ČsOL Český Brod a Spolku pro vojenská pietní místa, o. s. do vojenského muzea v Lešanech.

Výlet se uskutečnil v sobotu 18. července. I přes fakt, že termín i vše ostatní bylo známo dlouho dopředu nebyla účast pravda nejvyšší. Nicméně 6,5 respektive 7 lidí taky není až tak málo (Olda, Marta, Martin, Zdeňka, Pepa, Jana a Sofie). Letošní léto je zvláště bohaté na vyšší teploty, takže jsme začátek akce nastavili na relativně brzkou půl desátou, což se nakonec ukázalo jako moudré. Počasí bylo opravdu až moc příjemné. Prohlídku muzea jsme zahájili v jednom z novějších hangárů s vystavenými operačně-taktickými raketami (Točka, Scud, atd.). Hangár je sice velký, ale to raketové komplety také, takže jsme si toho zase tolik neprohlédli, neb mašiny jsou sice pěkně udržované, nasvícené, ale taky narvané na sebe. Následovaly hangáry po jednotlivých obdobích našich dějin a následně před nimi pod přístřešky stojící technika.

Zvláště samohybný minomet Pram připomenul veselou historku jak byl tento prostředek na jednom z oficiálních webů prezentován jako BVP. Odtud vedla odbočka opět do jednoho z novějších hangárů, kde je celkem velkoryse pojaté diorama bitvy z Ostravské operace.

Po krátkém občerstvení, která Pepa využil k ulovení místních „keší“ jsme navštívili zbytek expozice (spojovací vojsko, protiletadlové dělostřelectvo a kanóny Škoda). Ne že by expozice spojařů byla špatná, ale tak nějak si myslím, že to co je zde vystavené, by se dalo doplnit nemalou kupkou mobilních spojovacích prostředků na nějaké ploše. Tanků je tam všude až až, ale spojovací techniky jen pár kousků.

Technika REB je prezentována dokonce jen jedním skoro dokonale zastrčeným prostředkem R-330p. Ale lepší než posledně, to tam toho bylo ještě méně.

Opomenul jsem zdůraznit, že v přístřešku pro občerstvení je zajímavá ohrádka, možný výběh pro příznivce proviantní služby se skoro kompletní PK-60.

No a to je z muzea vše, zajímavé dopoledne jsme ukončili obědem v Jílovém. Počasí nás spolehlivě odradilo od druhé plánované části dne, a to návštěvy jednoho zajímavého prostoru. To si necháme na příště až bude o něco více chladku.

Slávnost' na počest' výročia legionárskeho pluku v Nitre

Zasluhou Klubu vojenskej histórie Tatranci, členov viacerých KVH z Českej republiky, Mestského úradu v Nitre a slovenského Vojenského historického ústavu v Bratislave sa sobota 31. júla 2010 uskutočnila v tomto starobyľom meste, ktorého dejiny siahajú až do doby Veľkomoravskej ríše, malá, ale milá slávnosť na počesť 90. výročia príchodu 7. streleckého pluku „Tatranského“ do mesta, kde mal potom trvalú posádku. Tento pluk, v ktorom ako v jedinom bola prevaha Slovákov (približne dve tretiny), vznikol v ukrajinskom mestečku Berezan 28. mája 1917, zúčastnil sa ťažkých bojov o železničný uzol v Bachmači (8. – 13. marca 1918), kde úspešne bojoval s nemeckou presilou. Jeným z jeho veliteľov bol aj kapitán Radola Gajda a u pluku sa počas svojej návštevy Ruska zastavil aj generál Milan Rastislav Štefánik. Po sibírskej anabáze a bitkách pri Mariinsku, Omsku, Barnaule, Nežneudinsku, Irkutsku, pri jazere Bajkal a na ďalších miestach sa pluk 22. mája 1920 vo Vladivostoku nalodil na loď „Ixion“, ktorého transport pozostával asi z 2900 mužov, a vydal sa na cestu do slobodnej vlasti, novovzniknutej Československej republiky. Plavidlo smerovalo do kanadského prístavu Vancouver, kam dorazilo 6. júna 1920. Ešte v tú istú noc sa už časť pluku vydala na východ vlakom po Severnej kanadskej pacifickej železničnej trati. Ich cieľom bol Valcartier Camp v Quebecu, ktorý predtým slúžil ako tábor, kde sa sústreďovali kanadské vojská pred odchodom na front vo Francúzsku. Prvá časť pluku sa vydala na ďalšiu plavbu z Quebecu do

nemeckého prístavu Cuxhaven 8. júla 1920 a odtiaľ pokračovala opäť po železnici až do Nitry, kam dorazila 31. júla 1920. Počas slávnostného pochodu od Mestského úradu centrom Nitry sa sprievod zastavil v Ulici 7. pešieho pluku (stávala tam budova veliteľstva pluku), kde brat Miroslav Bilský prítomných stručne oboznámil s významom československých légii pre vznik Československa ako spoločného slobodného a demokratického štátu Čechov a Slovákov a s potrebou stále si pripomínať obete a strádanie, ktoré museli naši legionári na Východe ale aj na Západe priniesť. Sprievodu, na čele ktorého kráčali nitrianske dievčatá v slovenských krojoch, dominovali členovia klubov vojenskej histórie v dobových legionárskych uniformách, ruských, francúzskej a aj talianskej, nesúci repliku historickej zástavy pluku, sa miestami s obdivom prizerali okoloidúci na pešej zóne. Originál vlajky, ktorú vyšíli české a slovenské dámy v Moskve a pluku ju slávnostne odovzdali v Jekaterinburgu, je uložený v pražskom Vojenskom historickom archíve. Akcia pokračovala prednáškou o histórii pluku, slávnostným príhovorom viceprimátora Nitry Ing. Františka Baláza, premietnutím dokumentárneho filmu o ruských légiiach a besedou.

Brod a člen Spolku pro vpm, o.s. Praha
Foto: autor

Za dôstojné pripomenutie legionárskych tradícií spojených so spomienkou na príchod „Tatrancov“ do Nitry patrí vďaka hlavnému organizátorovi bratovi Bilskému, vedeniu mesta Nitry ako aj chlapcom z KVH z Hradca Králové a ďalších českých miest, ktorí neváhali prísť na Slovensko aj zo vzdialenejších miest, aby si pripomenuli spoločný boj Čechov a Slovákov za slobodu, našich padlých a ich pamiatku. Boj to dôstojný vklad k vlasteneckej výchove mladej generácie a pripomenutie významu česko-slovenskej vzájomnosti pre oba naše národy.

- - - - -
Ferdinand Vrábek, člen ČsOL jednota Český

Osobnost měsíce

ČERVENEC armádní generál Heliodor Píka

3x Čs. válečný kříž 1939, Čs. revoluční medaile se štítky „Alsase“ a „Argony“, Čs. Řád Karla IV., důstojnický odznak Národní střelecké gardy I. stupně s meči, Čs. kříž Národní gardy střelecké Za věrné služby 1938, Čestný odznak Svazu čs. důstojnictva, Pamětní odznak Čs. obce dobrovolnické 1946, Čs. válečná medaile Za chrabrost před nepřítelem, Čs. vojenská medaile Za zásluhy I. st., Čs. vojenská pamětní medaile 1939 – 1945 se štítky F – VB - SSSR, Odznak čs. partyzána, Řád SNP I. třídy, Řád M. R. Štefánika III. třídy, L'Ordre National de la Legion d'Honneur III. a IV. třídy, 4x Croix de Guerre 1914 – 1918, 2x Croix de Guerre 1939, Médaille Commémorative Verdun 1916 – 1917, Médaille Commémorative 1914 – 1918 se štítkem „Engage Volontaire“, Orden Krasnoje znamja, Orden Otčestvennoj vojny I. stupně, medal Za pobědu nad Germanijej, medal Za osvobožděnije Pragi, Legion of Merit II. třídy, Order of the British Empire III. třídy, Ordinul Steaua Romaniei I., II. a III. třídy, Ordinul Coroana Romaniei I., II. a III. třídy, rum. Řád královny Marie I. třídy, Orden za chrabrost, Orden Beli orao IV. reda, Orden Jugoslovenske krune IV. red, řec. Medaile za vojenské zásluhy

* 3. 7. 1897 ve Štítině u Opavy
aspirant farmacie

X. 1915 – jednoroční dobrovolník u
zeměbraneckého pěšího pluku č. 15 v Opavě,
odjíždí na ruskou frontu, velitel čety, četař

21. 7. 1916 – přechází na ruskou stranu

X. 1916 – hlásí se do čs. legií

VI. 1917 – příslušník 1. čs. střeleckého pluku
bojuje u Zborova a Bachmače

X. 1917 – odjíždí do Francie, kde se formují
další čs. legie, zde působí jako plukovní lékárník

VI. 1918 – bojuje v Alsasku, Champagni a u
Argone, povýšen na poručíka

31. 12. 1918 – návrat do vlasti

1919 – spojovací důstojník na Těšínsku, na
Slovensku a v Praze, 1. 8. – povýšen na
nadporučíka

XI. 1919 – odeslán na studium do pěchotního
učiliště v St. Cyru ve Francii

1920 – slouží u p. pl. 21 na Kladně a jak
instruktor ve VA v Hranicích

1. 11. 1921 – povýšen na kapitána

XII. 1925 – začíná studium na Válečné škole v
Praze, současně se podílí na zkouškách nových
zbraní

VII. 1926 – povýšen na štábního kapitána

IX. 1928 – absolvent Vysoké školy válečné v
Paříži

XII. 1929 – povýšen na majora

1. 9. 1932 – vojenský atašé v Bukurešti a později
i v Turecku

VII. 1937 – v hodnosti podplukovníka se vrací
do vlasti a působí na oddělení C1 (spolupráce
válečného průmyslu se zeměmi Malé dohody)
1939 – demobilizován v hodnosti plukovníka
gšt.

29. 3. 1939 – odchází do emigrace přes Polsko
na Balkán, kde se v Bukurešti snaží organizovat
odchody čs. občanů do zahraničního odboje,
zatčen a deportován do Istanbulu, zde pokračuje
ve zpravodajské práci a organizuje spojení s
domácím odbojem

1941 – vyžádán SSSR, aby tam působil jako
zplnomocněný představitel ČSR ve funkci
náčelníka vojenské mise
při výkonu své funkce prosazoval politiku čs.
exilové vlády v Londýně i MNO a proto tehdy
započaly jeho konflikty se sovětskými orgány,
vedením KSČ v Moskvě a agenty Kominterny ve
strukturách čs. vojska v SSSR

XII. 1943 – jmenován brigádním generálem

4. 8. 1945 – jmenován divizním generálem,
podnáčelník hlavního štábu pro zvláštní účely

1946 – účastník mírové konference v Paříži

1. 3. 1948 – odeslán na dovolenou

5. 5. 1948 – zatčen orgány OBZ a 1. 6. propuštěn
z činné služby

I. 1949 – odsouzen k trestu smrti ve
vykonstruovaném procesu

21. 6. 1949 – popraven ve věznici Plzeň – Bory
1968 – rehabilitován ve své trestní věci
1990 – povýšen na armádního generála i. m.

(zdroj: R. Váhala – Smrt generála, Vojenské osobnosti československého odboje 1939 – 1945)

více:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Heliodor_Píka
<http://www.vojsko.net/index.php?clanek=osobnostipika>
<http://jan.sinagl.cz/phpbb2/viewtopic.php?p=111&sid=6b60fc2da595170bfd39c8f6b8714cc4>
<http://stitina.euweb.cz/pika.html>

VPM se nachází:

Na Praze 6, ve Štítině, okres Opava, na Čestném pohřebišť III. odboje v Praze, na náměstí v Plzni, na ústředním hřbitově v Plzni, na pamětní desce na věznici Bory v Plzni, na pamětní desce na radnici v okresním městě Opava

SRPEN **PLK. JOSEF ČERNOTA**

1.8.1916 - 22.10.2001

více na : www.memorialcernota.eu/

Plk. Černota má pamětní desku v Břeclavi.

ZÁŘÍ **rotný Miroslav Moravec**

3. 9. 1918 v Praze

syn Marie Moravcové ze Žižkova
automechanik v leteckých dílnách v Čakovicích
1939 – odchází do emigrace
17. 6. 1942 – jeho matka platí životem za pomoc

parašutistům z V. Británie

24. 10. 1942 – jeho otec i bratr jsou zavražděni v KT Mauthausen za ukrývání parašutistů

5. 10. 1943 - příslušník 310. čs. stíhací perute RAF

7. 6. 1944 – zahyne při havárii letounu Spitfire LF Mk. IX., imatrikulace NN-M

(zdroj: J. Čvančara – Někomu život, někomu smrt, F. Loucký – Mnozí nedoletěli)

VPM se nachází:

Pamětní deska v Praze 3, Biskupcově ulici

NEZAPOMÍNÁME NA ZBOROV !?!

„Zborovem zahájili jsme svou vojenskou akci, která nás postavila na roveň národům bojujícím. V době, kdy celý svět byl v poli, nemohli jsme se omezit na deklamace. A také vliv naší armády na politiku doma byl veliký a jistě rozhodující. Vděčná paměť bratřím zborovským, padlým i živoucím ! „

T.G.Masaryk, první prezident Československé republiky.

V těchto dnech si s úctou připomínáme dne 2. července 1917 jako 93. výročí památné, první vítězné bitvy československých legionářů u Zborova v Haliči (dnešní Ukrajina). V době I. světové války vrcholil historický staletý boj o rovnoprávné postavení Čechů a Slováků v rodině evropských národů. Na ruské frontě vznikají první vojenské organizace – Československé legie jako armáda státu, který se teprve ustavoval, a žil jenom v srdcích československých dobrovolníků. Do legií se hlásili především členové krajanských spolků a hlavně Češi a Slováci z ruských zajateckých táborů. Značná část bojovníků v legiích byli příslušníci vlastenecké tělocvičné organizace SOKOL, kteří vynikali vzornou vnitřní organizací, pevnou kázní a pravidelnou fyzickou a duševní přípravou. Byli též dobře vybaveni jazykově, proto byli nasazováni ve výzvědných a průzkumných jednotkách. V památné bitvě u Zborova prolomili naši legionáři frontu a zvítězili v první bitvě, která znamenala počátek československého vojska. Po dramatickém návratu do osvobozené vlasti se stalo záštitou a zárukou svobody a samostatnosti nového demokratického státu – Československé republiky.

Zborov umožnil organizaci zahraniční armády, která byla nezbytnou podmínkou svobody a samostatnosti. Tehdy, poprvé od bitvy na Bílé Hoře 8.listopadu 1620, bojovalo samostatné české vojsko pod svými prapory a za svobodu své země, která byla ve svazku Habsburské říše. Československým legionářům se podařilo prolomit tři linie zákopů rakousko-uherské armády, přestože měli nevyhovující výzbroj, výstroj i zázemí. Bitvy se zúčastnilo mnoho pro

budoucí vývoj československého státu významných osobností, jako byl generál a spisovatel Rudolf Medek, generál Stanislav Čeček, generál Otakar Husák a pozdější ministr národní obrany Jan Syrový. V době první republiky byl na paměť bitvy u Zborova 2. červenec vyhlášen Dnem československé armády, u příležitosti jeho výročí probíhaly velkolepé oslavy. Na památku slavné bitvy se vztyčovaly pomníky a byly pojmenovány ulice. V roce 1938 vznikl vlastenecky zaměřený film Zborov podle literární předlohy Rudolfa Medka. Také v Praze 13 na Spořilově byl v červnu 1937 slavnostně vztyčen zásluhou početné Místní jednoty Československé obce legionářské a Tělocvičné jednoty SOKOL Praha Spořilov - Roztyly krásný pomník Hrdinům od Zborova, navržený ruským legionářem kpt. Karlem Babkou žijícím na Spořilově a spořilovským architektem Režným. Dobovou fotografií pomníku, který stál na místě dnešního Národního hřbitova na Roztylském náměstí na Spořilově přinášíme jako vzpomínku na tento památný den. Za nacistické totality byla postupně legionářská tradice vymazávána, docházelo k pronásledování legionářů, měnily se dějiny v učebnicích. Spořilovský památník byl za války německými okupanty v červnu roku 1940 stržen a odvezen neznámo kam. Proto je dnes třeba připomínat zejména mladé generaci tyto významné události a znovu oživovat slavnou českou historii.

Společným úsilím celostátních i místních odbojových a vlasteneckých občanských organizací se vytvořilo v roce 2009 občanské sdružení Sbor pro obnovu pomníku Hrdinům od Zborova, které usiluje o obnovu Památníku 1 a 2..odboje na Roztylském náměstí na Spořilově. Dne 24. června 2010 byl slavnostně poklepán základní kámen z hory Blaník pro nový pomník, který hodlá Sbor odhalit dne 2. července 2012 u příležitosti 95. výročí bitvy u Zborova a konání XV. Všesokolského sletu PRAHA 2012.

Nezapomínejme na hrdinství legionářů, jejich lásku k vlasti a oběti nejvyšší, které položili za svobodu a samostatnost Československé republiky.

Jako tichou vzpomínku na tyto bojovníky a hrdiny uvádíme dopis českého dobrovolce

Nováka, napsaný ze Zborova jeho matce v předvečer slavné bitvy:

“Drahá, zlatá matičko, jsem český voják, revolucionář. Je nás celý pluk. Zítřka, brzy zrána udeříme na vojska proradného císaře, probijeme se k Vám na Moravu, do Čech a přineseme Vám svobodu. My zvítězíme ! Bude-li třeba, padneme všichni, jako naši předkové u Hvězdy na Bílé Hoře. To je naše rozhodnutí. Padnu-li, má zlatá matičko, neplačte ! Pomodlete se za mne a za nás všechny a buďte hrdá, že jste vychovala syna, který neváhal obětovat život pro blaho národa. Líbám a objímám Vás, má zlatá matičko.“

/ Psáno v předvečer památné bitvy dne 1. července 1917/

Vladimír Prchlík, 1.7.2010

Sbor pro obnovu pomníku Hrdinům od Zborova

Ukradli bustu M. R. Štefánika

Len pred niekoľkými dňami boli na stránky Spolku pro vojenská pietní místa o. z. www.vets.cz vložené niektoré vpm z Košarísk, okres Myjava na Slovensku (<http://www.vets.estranky.cz/clanky/sr---trenciansky-kraj/kosariska>) a z rodiska generála Milana Rastislava Štefánika prišla v týchto dňoch šokujúca správa: z rodného domu Štefánika, v ktorom je dnes jeho múzeum, ukradli vandali jeho kovovú bustu. Ku krádeži došlo pravdepodobne v noci a hoci zloději pri nej použili brúsku, ktorá je dosť hlučná, nikto v obci nič nepočul, pretože v najbližšom okolí múzea je len evanjelický a. v. kostol ale žiadny obývaný dom.

Hoci po páchatel'och tohto odsúdeniahodného činu pátra slovenská polícia, je len malá nádej, že zloději budú vypátraní. Ukradnuté dielo, ktoré má okrem umeleckej aj veľkú symbolickú hodnotu, je alebo dobre ukryté, alebo možno už roztavené... Takže nielen z ulíc Prahy miznú pamätné dosky a iné vpm, na čo v máji 2010 poukázal podpredseda nášho spolku, Vladimír Štrupl, ale bohužiaľ deje sa to aj na Slovensku.

Ferdinand Vrábek, Člen ČsOL Jednota Český Brod a člen Spolku pro vojenská pietní místa o. s.

Vojenské památníky mají své příznivce a ochránce

<http://noviny-prahyaokoli.blogger.cz/Kultura/Vojenske-pamatniky-maji-sve-priznivce-a-ochrance#hodnoceni>

MAKOTŘASY - Chodíme okolí nich téměř nevšimavě. Stojí na svých místech, obvykle v centru našich obcí, již celá desetiletí, někdy i déle. Za ty roky tak nějak splývají s okolím. O státních svátcích je zdobívají věnce, občas se okolo poseká tráva. Památníky našich padlých. Kdo si však vybaví nějaké ze jmen, které je na nich uvedeno? Pokud to nebyl někdo z přibuzenstva, asi jen málokdo. Přesto existují lidé, kteří se o ně intenzivně zajímají. Jsou to členové a příznivci Spolku pro vojenská pietní místa, o. s., kteří si vytyčili nelehký cíl – zmapovat všechna tzv. vojenská pietní místa na území ČR.

Co je to vojenské pietní místo?

Odborně znějící název neznamena nic jiného, než že jde o místa, která nějakým způsobem připomínají památku těch, obětovali život za naši vlast v rámci nějakého vojenského střetu, případně se stali jeho civilními oběťmi. Typicky jsou takovými místy právě již zmíněné obecní památníky „Obětem války“. Mohou to však být u hroby vojáků, i symbolické, pomníky věnované cizím armádám a jejich jednotkám, především americkým a sovětským, pamětní desky na domech, pietní síně v muzeích a mnoho dalšího. Na 16 000 lokalit

Spolek pro vojenská pietní místa, o. s. ke dni napsání tohoto článku eviduje 15 939 takových

vojenských pietních míst (VPM), nejen u nás, ale i v zahraničí, pokud mají nějakou vazbu k České republice. A téměř denně přibývají další. V databázi, která je veřejně přístupná na internetu (www.vets.cz), samozřejmě nechybí ani lokality z našeho regionu. Z nich nejvíce práce členům spolku určitě dalo podchytit obec Lidice.

Až mě zamrazilo

Lidicím se věnoval Vladimír Štrupl, místopředseda spolku, který je autorem i jeho základní myšlenky: „Chodil jsem do školy okolo pamětní desky padlému v Květnovém povstání v r. 1945 v Praze 6 a někdy po roce 1989 najednou deska zmizela. A tu a tam další, na které jsem si pamatoval. A tak mě až zamrazilo z toho, že by časem klidně mohly zmizet všechny. A to nechci připustit. Začal jsem tyto pamětní desky evidovat. Jsem přesvědčen, že na oběti válek a na to, zač tito lidé zemřeli, se v žádném případě nesmí zapomenout!“ V případě Lidic (jak se můžete přesvědčit na <http://www.vets.estranky.cz/clanky/vpm-okres-kladno/lidice>) znamenalo zmapování tohoto pietního místa pořízení 19 fotografií a kromě jiného i přepsání jmen všech obětí lidické tragédie. Podrobnější popis tohoto místa však nikde jinde nenajdete.

Téměř v každé obci

Přesto, kolik hodin práce již členové spolku evidenci VPM již věnovali, stále ještě lze objevit místa, která se do jejich databáze dosud nedostala. V „našem“ regionu to donedávna platilo třeba o Makotřasech nebo Černém Vole. Možná i někde u vás se nachází památník, deska či hrob, na který se dosud nedostalo. Lze to snadno napravit, stačí dané místo (nejen v „našem“ regionu, ale kdekoliv) vyfotografovat, pokud možno několikrát, nejméně jednou jako celek a jednou tak, aby bylo možné přečíst nápis, doplnit jeho přesnou polohu (souřadnice GPS nejsou podmínkou) a zaslat na adresu spolku poštou (Spolek pro vojenská pietní místa, o. s., Ohradní 1353/33, 140 00 Praha 4-Michle) anebo e-mailem (lenkova@volny.cz). Pokud dané místo v databázi spolku opravdu zatím není, bude tam v nejbližší možné době doplněno. Odměnou nejen pro autory takových fotografií se stane zas o něco bohatší galerie míst spojených s naší vojenskou historií.

Jitka Lenková

Zabili nám Ferdinanda

V neděli 28.června 1914 za krásného letního odpoledne pořádala nově založený odbor Národní jednoty zahradní lidovou slavnost v zahradě v Buchlovicích. Tuto zábavu navštívil zde právě dlící pan Leopold hrabě Berchtold, zahraniční ministr s chotí. Uprostřed nejživější zábavy byl hrabě odvolán k telefonu a když se po chvíli vrátil, oznámil, že mu bylo právě z Vídně sděleno, že následník trůnu, arcivévoda František Ferdinand d'Este se svou chotí, kněžnou Žofií Hohenbergerovou, byli dopoledne toho dne v Sarajevu zastřeleni. Tato zpráva vyvolala ve všech přítomných pochopitelný rozruch a celá slavnost byla zakalena. Berchtold se brzy nato rozloučil a odejel s chotí do Vídně. Dne 4.července 1914 se konaly ve zdejším kostele smuteční bohoslužby za zavražděného následníka trůnu a jeho choť za účasti obecního zastupitelstva a různých korporací. V přípravách k nastávajícím žním se pomalu na onu nešťastnou událost zapomínalo.

Vzhůru na frontu

Po vypovězení války Srbsku byla nařízena částečná mobilizace. 27.července 1914 bylo v Buchlovicích povoláno do zbraně celkem 17 mužů k okamžitému a 24hodinovému nastoupení. Týž den bylo nařízeno a vyhlášeno bubnem, aby všichni vojáci, dlící na dovolené, se do 24 hodin vrátili ku svým plukům. Po císařském manifestu mým národům (30.července 1914) již každý věděl, že válka je neodvratná, ale přece se každý utěšoval tím, že Srbsko v poslední chvíli "prohlédne", že proti Rakousku je slabé a že válka skončí nejvýše obsazením některých srbských měst a může být do 14 dnů, do měsíce hotova. Proto každého ohromila všeobecná mobilizace.

V pátek 31.července 1914 k večeru seděla v zahradě Záložny společnost hostů a rozmlouvalo se o nastávající válce. Asi v 18 hodin přijel z Uh.Hradiště tesařský mistr Fabian Švanyga a pravil, že tam již je vyhlášena všeobecná mobilisace. Tato zpráva působila na každého zdrcujícím dojmem a nikdo jí nechtěl věřit. Roznesla se jako bleskem po Buchlovicích a během hodiny se shromáždily na náměstí zástupy lidu. Nikdo to nechápal, ale každý tušil, že nastává něco hrozného. K osmé hodině

večerní vzrostly zástupy lidu na náměstí tak, že povozy nemohly projíždět. Starosta se telegraficky dotazoval okresního hejtmanství, odkud došla odpověď: "Všeobecná mobilizace nařízena, vše připravit a poslat s vyhláškou očekávat." "

Nastalo ticho. Teprve pozdě v noci se zástupy lidu rozcházely, ale tu noc spal málokdo klidně.

O šesté hodině ranní přijel posel z hejtmanství s mobilizačními vyhláškami, které byly vylepeny dvěma obecními strážníky po městečku a na samotách vybubnovány. Všichni k vojsku, zeměbraně a domobraně příslušní (do 38 let věku) se připravovali k odchodu a činili pořádek ve svých záležitostech. Tento den uplynul v horečných přípravách a loučení. V noci z 1. na 2. srpna 1914 nespali téměř v každém domě a po celou noc chodili lidé po ulicích.

Loučení a odjezd

Nastal 2. srpen 1914. Neděle, pravý letní den, den odjezdu. Již za časných hodin se scházeli rezervisté a domobrancí ve všedních šatech s kufříky a uzlíky s nejnужnějším prádlem a potravou na náměstí. Každého doprovázel někdo, rodiče, žena s dětmi. Mnozí z nich nesli děti v náručí, aby se s nimi ještě naposledy potěšili. Smutné ráno. Málokteré oko bylo suché a i z toho suchého zírала veliká bolest a úzkost před nastávající dobou.

Asi k osmé hodině přijely na náměstí povozy, které dali rolníci vojákům bezplatně. Nastalo loučení. Scény, které následovaly, se nedají vylicit. Ti nejotrlejší plakali jako děti. Po odjezdu vojáků zavládlo v celé obci ticho jako po pohřbu. Z Buchlovic odešlo 150 mladých lidí.

Lidé přivykli

Lid byl válkou zpočátku celý ustrašený, ale časem si na ni zvykl, zvláště když rodiny za službu konající muže braly dosti dobré vyživovací podpory a příspěvky. Víceméně lichvařením tak mnohý přišel k penězům, o kterých se mu dříve nezdálo. Na rolníky začaly doléhat vymáhané rekvizice okresního hejtmanství. Přicházela hospodářská krize, neboť z neutrální ciziny se nemohlo pro blokádu nic přivážet. Domácí produkce vázla. Ceny nejprimitivnějších potřeb dostupovaly závratných výšek, takže zvláště chudí dělníci a rolníci trpěli nouzí. Byly zavedeny poukázky na potraviny, cukřenky, chlebenky. Stát se snažil

zmonopolizovat všechny obchod a omezit potřebu občana na nemožnou míru. Lidé byli nuceni kupovat u výrobců pod rukou za velké ceny, čehož mnozí využili k vlastnímu obohacení se z bídy ostatních. Veškerý život byl podroben státní kontrole, byly zavedeny bezmasé dny, kdy bylo pod hrozbou trestu zakázáno požívat maso. Navíc morálka obyvatel velmi poklesla, lidé se stávali sobci a udavačství úřadům bylo na denním pořádku.

Bída, nouze, hlad ...

Úřady sbíraly i mosazné a měděné předměty, ostatný drát a konečně i zvony. Bída byla nedožrnná, peníze valem ztrácely na ceně a nic se za ně vlastně nedalo ani koupit. Mezi lidmi nastal směnný obchod - měšťáci dávali sedlákům za potraviny šaty, nábytek, hudební nástroje (například za pohovku vykrmenou husu) a vůbec vše, co měl kdo cennějšího. Vyskytlo-li se náhodou v některém obchodě něco na prodej (maso, mýdlo, svíčky, petrolej) sbíhali se lidé z celé obce a tvořili fronty.

Výnosem okresního hejtmanství dne 21. září 1914 bylo nařízeno sbírání ostružinového listí na přípravu čaje. Buchlovická školní mládež nasbírala 100 kg suchého listí. Mimo to bylo na 6kg ostružinového listí dodáno pro vojenskou nemocnici v zámku a infekční nemocnici. Výnosem okresní školní rady 1. října 1914 bylo poukázáno na hotovení teplých částí oděvů pro vojny v poli při vyučování ženským pracím a dalším výnosem přikázáno hotoviti papírové podešve a papírové ponožky z Billrothova papíru. Zdejší mládež zhotovila celkem 13.783 kusy.

Nekonečné sbírky a chudoba

10. listopadu 1914 přijeli do Buchlovic ranění vojny do vojenské nemocnice, zřízené v zámku. Učitel'ský sbor uspořádal sbírku knih v různých jazycích pro raněné, poskytl doutníky a dodal polské časopisy. 29. dubna 1915 vykonána žactvem za řízení učitel'ského sboru vlastenecká sbírka kovů a odesláno 5 beden o váze 225 kg. Za součinnosti obecního úřadu se správou školy byl pořízen seznam mladíků 15, 16 a 17 ti letých, jejichž výcvikem byl pověřen poddůstojník - rekonvalescent. Při školních vycházkách byly sbírány duběnky, bukvice, žaludy, jahodové a ostružinové listí k válečným účelům. Nasbíráno 19q kaštanů. 30. září a 2. října 1915 provedena

sběrka vlny a kaučuku, sesbíráno 420 kg.
Chroustů nasbíráno 179 kg.

Sběrem ostatného drátu za záchranu monarchie

Z rekvizice ostnatého drátu bylo celkem odvedeno 350kg. Z toho odevzdal velkostatek 200kg, Okrašlovací spolek 77kg, Antonín Krystýnek 13kg, Matěj Krejča 12kg, Bedřich Reich 11kg, František Gottfried 8kg, Robert Weigl 7kg, Fabian Švanyga 4kg, František Winter 3kg, Helena Černá 3kg, Václav Gottfried 2kg, František Hája 1kg, Josef Šik 1 kg, Tomáš Hruška 1/2 kg a Jaroslav Zatloukal 1/2 kg.

Důvěrníkem akce sbírání kopřiv a zároveň důvěrníkem pro zprostředkování válečného pojištění byl řídící učitel František Zelík. Sběrka olovených a cínových předmětů vynesla 43 a 1/2kg, jež byly zaslány ministerstvu války.

Během roku 1915 zdražily potraviny a potřeby pro domácnost až o 1.800%.

Do posledního dechu

V březnu 1918 zemřel v Buchlovicích správce nájmu velkostatku František Hortvík, který se zapsal do srdcí zdejšího lidu svým lidským postojem, zvláště v době první světové války. Na velkostatku, který měl pronajatý cukrovar firmy A.May, H.May a spol. v Uh.Hradišti, byla vydávána pracujícím mouka po celou dobu války i krátce po ní, a to 1/2 kg mouky za každý odpracovaný den na velkostatku. V roce 1917 nařídilo c.k.okresní hejtmanské v Uh.Hradišti snížit tuto dávku mouky pouze na 18 dkg za den. Správce Hortvík se velmi rázně postavil několikrát proti tomuto nařízení, takže hejtmanské od svého úmyslu upustilo. Správce Hortvík odměňoval pracující za vykonanou práci přes čas příslušnými odměnami. Co slíbil, splnil. Protože úkolová odměna byla poměrně slušná, vydělaly si pracující dívky a matky na onu dobu dosti prostředků na obživu. Nástupci zemřelého však od všeho upustili. Hortvík byl pohřben jako evangelík na hřbitově v Uh.Hradišti, kde bylo oddělení pro jinověrce.

V Obecním domě v Praze byla 6.ledna 1918 přečtena spisovatelem A.Jiráskem tzv. Tříkrálová deklarace, spojená s přísahou českého národa. Tato přísaha se pak šířila po celé zemi. V Uh.Hradišti byla čtena 26.května 1918 a z Buchlovic se jí zúčastnil Leopold Kupčík s manželkou. Promluvili zde poslanci Měchura za

sociální demokracii a ThDr.P.Antonín Cyril Stojan, pozdější arcibiskup olomoucký, za stranu lidovou. Z řad posluchačů vycházely již ostré výrazy na adresu válečnického Německa. Zúčastněný zástupce okresního hejtmanské již tehdy vůbec nezakročil proti těmto ostrým výkřikům.

28.říjen 1918

Historický okamžik vyhlášení samostatné Československé republiky poněkoli set leté porobě habsburskou monarchií nastal v Praze dne 28.října 1918. Poněvadž tehdy ještě nebylo rádio, nebylo možno ihned vyslat tuto radostnou zprávu na vlnách éteru. V Uh. Hradišti se dověděli o převratu až v úterý 29.října 1918. Buchlovic oslavily tuto neobyčejně významnou událost až ve středu 30.října 1918 večer slavnostním průvodem po městečku. K zúčastněným promluvil P.Jaroslav Zatloukal u mariánského sloupu na náměstí. Vyslovil však podiv na tím, že tak málo účastníků shromáždění znalo druhou část československé hymny. Mládež, vojáci dlící doma na dovolené, projevovali svou radost neutuchajícím zpěvem národních, lidových, pochodových, sokolských a vlasteneckých písní. Nakonec zůstal na náměstí jen malý hlouček lidí, který byl vybídnut k uspořádání nějakého oslavného divadelního nebo zpěvního večera v sále Záložny.

V té době vykonával funkci starosty obce radní Jan Strýček, obuvnický mistr. První radní Josef Gerža narukoval s branci do 50 let (tzv.třetí výzva). Na výzvu první československé vlády se měli hlásit českoslovenští vojáci na určených místech. Vojáci z Buchlovic šli k tomuto hlášení hromadně do Uh. Hradiště. Večer před tímto odchodem se šli občerstvit a posilnit do pálenice firmy Ad. Reich, kde jim bylo vše zdarma poskytnuto. Mnozí si tehdy vyřizovali své účty s některými, na něž měli spadeno z doby války. Průvod vojáků do Uh.Hradiště dospěl však důstojně.

text: Jan Kincl

zdroj: kniha Moje Buchlovic - 200 let městečka, M.Hrdý, V.Kořínek, B.Žižlavský, vydala obec Buchlovic, 2005

TCHÁN ADOLF HAMAN– TERORISTA?

Úvod

V průběhu letošního roku poslouchal jsem s velkým zájmem ranní vysílání ČR

2. Děti odpovídaly na dotaz redaktorky kdo byli partyzáni. Většinou odpovídaly téměř zasvěceně, dobře. Pozoruhodná byl poznámka moderátorky tohoto ranního vysílání. Parafrázuji její slova. V podstatě jsem chápal, že jakoby s jistou nadsázkou dodala, že kdybychom nevěděli kdo byli partyzáni, nevěděli bychom, co jsou teroristé. Chci věřit, že to moderátorka nemyslela špatně, ale zamrazilo mně v zádech. Cožpak partyzánský odboj proti útlaču a fašistické okupaci ve 2. světové válce lze přirovnávat k terorismu? Vzpomněl jsem si na tchána, na všechny partyzány, které znám z okolí, na všechny občany, kteří pomáhali partyzánům. Zrekapituloval jsem si jeho život.

Kde se narodil

Narodil se a žil v katastru o rozloze 2146 ha, v místě, kterému vévodí majestátně Žákova hora 809m, Kamenný vrch 801m, Tisůvka 790m. Vrchy byly a jsou porostlé hustým lesem. Jsou roubeny mnoha cestami, cestičkami. Ty nás vedou do překrásných zákoutí k pramínkům čiré vody. Vytékající voda vytváří malé potůčky, potoky, které vtékají do řeky Svatky a Sázavy. V lukách, polích, ve vesničkách i v městech se voda mísí nezadržitelně s ostatními toky a končí v Severním a na druhé straně v Černém moři. Voda z těchto míst spojuje desítky území a zvěštuje lidskou vzájemnost, pospolitost, symbolizuje souvislosti našich životů, lidské přátelství bez ohledu politického přesvědčení či náboženského vyznání. Po staletí zde generace za generací nacházely lidské štěstí, bohatství, domov. V základu každého stavení jsou zosobněny dějiny, práce a pot dědů, babiček, maminek, dětství, mladosti i dospělosti. Při letu rogačem měl jsem možnost zhlédnout naši vísku z výšin. Je okouzující, hebká, zasněná, přísná, něžná, krásná. Nádherný je pohled na obec Cikháň. Ten kdo se zde narodil ví, že drsné podnebí, vlhkost krajiny tu dávaly vyrůst poctivým, tvrdým, milujícím, přímým lidem. V tomto prostoru i tchán nacházel odvahu být tím, čím byl, nebát se sebe, nebát se být sám sebou. Jako hajný zde rozvíjel své lidské vlastnosti –

poctivost, pracovitost, skromnost, ochotu, sebekázeň, vřelý vztah k přírodě a k lidem. Vážil si všech, kteří do života v místě vnášeli poznání, kteří se zasloužili o její uchování a rozvoj. Byl si vědom, že jejich odkaz je třeba rozvíjet, chránit před přírodní katastrofou i lidskou zlobou.

Zkouška vztahu k vlasti

Potupná Mnichovská dohoda západních velmocí z roku 1938, bez naší účasti, se stala osudnou pro naše národy. Básník Petr Kříčka v závěrečné sloce básně „Po Mnichovu“ napsal: „Je svého osudu však strůjcem každý sám./ Vy jásáte, my krvácíme./ A zbytkem krve své se za svou lásku k vám a za vás hanbou, hanbou rdíme“/

15. března 1939 byla německými vojsky okupována naše vlast. V tento den okupace, po vyhlášení Protektorátu Čechy a Morava a po následném vystoupení kancléře německé říše Adolfa Hitlera zveřejňoval tchán své přesvědčení, že se Německo nikdy nesmířilo s hranicemi našeho státu po rozpadu Rakousko-Uherska. Versailleská smlouva mezi mocnostmi a Německem uzavřená 28. června 1919 mj. uznala hranice Československé republiky v rozmezích zemí Koruny české. Veřejně citoval činitele Německa ze slavnostního prohlášení „Všeněmců“. Ideje tohoto prohlášení zveřejnily české Ilustrované listy č. 14 v roce 1923. Zde se psalo: „Německý lid odmítá diplomacii, která chce rozbít jeho naději, že v celených územích německé kmeny v střední Evropě opět jednou budou sjednoceny. Myšlenka, že německá říše měla by nyní ústně se zřici naděje, že vráceny ji budou země uloupené versailleským násilím, jest všem německy cítícím mužům a ženám nesnesitelná.“ Po podepsání této smlouvy, přicházeli němečtí politici s novými koncepcemi evropského uspořádání. Tchán byl přesvědčen, že po 15. březnu 1939 je pro každého poctivého vlastence vepsán úkol hájit hranice naší vlasti, myšlenky a cíle Wersaillského míru, pomoci zbavit se tíhy okupace a likvidace české kultury, vlastenců. Od samého počátku okupace prokázal svůj vztah k vlasti, českému národu, s okupací nesouhlasil a byl připraven bránit suverenitu našeho státu.

Inspirace ke konkrétním činům

Příkladem mu byl vlastenec, voják, Ludvík Svoboda. Na jaře roku 1939 se zapojil do

budování odbojové organizace „Obrana národa“. Po té odešel do Polska, kde velel tvořící se československé jednotce, kterou v září 1939 převedl do Sovětského svazu. Bedlivě sledoval zahraniční rozhlas a slova presidenta dr. E. Beneše. Ten 1. září 1939 z Londýna vzkazem k národu dal pokyn k odboji. Na tomto základě začal v Anglii v květnu 1941 výcvik parašutistů. V neposlední řadě jeho postoje ovlivnil příkaz sovětského státního vedení v Moskvě, které svým příkazem č. 189 z 5. listopadu 1942 pod názvem „O úkolech partyzánského hnutí“ dalo pokyn k bojům partyzánů v týlu německého nepřítele. Od samého počátku okupace se zapojil do odbojové protinacistické organizace a připravoval se k obraně své vlasti.

Co se dělo v obci

Dle vyhlášky byl nařízen soupis všech osob, podrobný soupis veškerého dobytka a slepic. Obec byla označena českoněmeckým nápisem. Ve večerních hodinách bylo nařízeno úplné zatemnění oken. Veřejné budovy byly opatřeny německou říšskou vlajkou a vlajkou protektorátu. Pro občany byly zavedeny potravinové a oděvní lístky. Ve škole se začala vyučovat němčina. Do školní kroniky napsal řídící učitel: „Kulturní činnost byla slabá protože německé úřady kladly překážky k hraní divadelních her, přednášek, zakazovaly shromažďování občanstva. Rovněž z obecní knihovny byly z německého popudu vyřazovány knihy našich nejlepších spisovatelů u ruská literatura nebyla trpěna. Cpali nám do knihovny fašistický brak, který téměř nikdo nečetl.“ Mladí lidé byli odváděni na nucené práce do Německé říše. 11 občanů bylo vyrváno z rodin, v žalářích gestapa pak byli napínáni na skřípec nejvyššího utrpení, muk těla a duše. Většina z nich byla odsouzena k trestu smrti. Za pomoc partyzánům došlo k vypálení jedné chalupy a prostřílení druhé. Do lesů k partyzánům odešel, spolu s dalšími hajnými i tchán, hajný Adolf Haman. Jeho manželku i v pokročilém těhotenství, zatkl a uvěznilo gestapo. Doma zůstaly dvě malé nezletilé dcery. V básni pod názvem „Lesy šumí“ v jedné sloce Petr Kčička napsal: „Ó zimo, zimo plná hrůz a něhy,/ tvá je teď sláva, království i moc,/ buď milosrdna k počavším už lánům i k osevu, jenž v jejich lůnu spí -/ na srdci lesů chlapcům partyzánům dej oddech, klid a teplé bezpečí“.

Odpor proti fašistům byl vítězný

Tchán, stejně jako obyvatelé obce a další partyzáni překonali v těžké chvíli národa strach, vzepřeli se pudu sebezáchovy, bojovali a pracovali pro osvobození své české vlasti. K zamezení vstupu německých vojska na území obce stavěli dne 5. května 1945 barikády, aby je záhy odstranili a z prohlásili z popudu partyzánů obec za svobodnou. Prožívali nesmírnou radost, stejně jako z příjezdu prvního ruského vojáka dne 10. května 1945. Z jejich postojů bylo zřejmé, že partyzáni nebyli nepřáteli Německa. Byli nepříteli nacismu a revanšismu ve všech jeho podobách. Byli nepřáteli všech politických a praktických forem, které narušovaly českou svrchovanost, samostatnost, českou identitu, které likvidovaly české vlastence. Veřejně prohlašovali, že ke štěstí člověka, ke svobodnému a plnohodnotnému životu potřebujeme ideály. Ideály, které povznášejí lidského ducha, které nenahrávají nepřítelům naší vlasti, ale brání svobodu vybojovanou našim lidem, chrání, opatrují, kulturní, technické, společenské bohatství naší republiky budované našim lidem po staletí.

Projevy zloby nepřátelství odsuzoval

V obci byl ustaven dne 7. listopadu 1944 revoluční národní výbor. Svých funkcí se ujal po osvobození obce dne 5. května 1945. Rozhodl, aby z hájenky vedení polesí byla s okamžitou platností vystěhována manželka bývalého vedoucího polesí Němce O. Pompejí. V dané době byl na německé frontě. Paní Pompejová se třemi nezletilými dcerami a malým synem se musela přestěhovat do místního včelína, krajně nehygienického prostředí. Tchán, hajný, partyzán byl o této skutečnosti informován. Rozhodnutí revolučního národního výboru odsoudil. Odsoudil a zastavil rabování věcí v jejich hájence, rozkrádání majetku. Proti vůli revolučního národního výboru ubytoval paní Pompovou do svého domku. To byl poprask. Přišlo udání. Přijeli ho vyšetřovat četníci a velitelé ruských vojsk. Vyšetřována byla i jeho manželka Marie. I zde projevil statečnost. Všechny odmítl a vyhodil je z domu. Posléze, spolu s dalšími občany a správním orgánem, se přičinil, aby rodina byla ubytována ve dvoupokojovém bytě v místní usedlosti. Posléze paní Pompová požádala o odsun do Německa.

Lze opravdu přirovnávat jeho aktivitu k terorismu?

Úmyslně jsem si stručně připomenul činnost tchána, hajného, bývalého partyzána, A. Hamana. Je možné jeho aktivitu, stejně jako dalších partyzánů, kteří bojovali za naše osvobození proti fašismu, přirovnávat k terorismu? Nebylo to ze strany tchána gesto rozumu, srdce a lidskosti? Za svoji účast v odboji nic nevytěžil a nic nikdy nežádal. Zůstal hajným tak jako na začátku 2. světové války. Mně invektiva paní moderátorky v ČR 2 dodnes bolí.....

Lékař a básník z Nového Města na Moravě Jan Karník ve 30tých letech minulého století věnoval obci Cikháji báseň, kde mj. píše: „Kde Žákova hora s Tisůvkou na harfy smrčin hrají, tam poutníče zastav nohu mdlou, odpočíná na Cikháji...“ Já dnes mohu dodat: přicházejme do těchto míst, ke všem památníkům partyzánského odboje. Jsou tři. Vzpomínejme aktivit partyzánů a hlavně nezapomínejme. Je to náš dluh vůči všem, které připomínají tyto památníky. Máme obec, kraj, zemi, kterou učinila bohatou a krásnou příroda, lidská práce i boj partyzánů. Máme dějiny, které nás zavazují k vzestupu a k pokroku. Tato historie je stále živá, aktuální....

Rudolf Hegenbart

Co vlastně je zadarmo ?

Když jsme kdysi s našim mapováním začínali. Naprostá většina placených úředníků státní správy a různých organizací a to i slovných se nás snažila v lepším případě ignorovat. Někdy odrazovat a někdy i zesměšňovat. V příkrém rozporu s tím byl přístup samosprávy. V naprosté většině měli obce zájem nám pomoci s pátráním. Je to pochopitelné, na počátku roku 2005 jsme měli „nahledáno“ jen pár set památek, ne webu jsme jich neměli ani 500 a příspěvatelská základna nepřesahovala číslo 20 lidí.

Chápu, že oslovit instituce s velkými rozpočty s tím, že chceme zmapovat všechny hmotné památky na všechny konflikty a oběti muselo úředníků i činovníků přijít úsměvné. Takových aktivit zde už bylo. Předpokládám, že v podstatě

očekávali, kdy se řekneme o peníze. Je to u nás v Čechách a na Moravě už asi takový zvyk. Přijít s nápadem a hnedle nastavit ruku. Netvrdím, že se tak děje vždy, ale většinou jistě.

Naše aktivity, ale byly od samého počátku jiné. Nejprve jsme chtěli předvést, že to myslíme vážně, shromáždit data a v případě, že by měl někdo zájem některou z částí projektu finančně podpořit (až podporovatel sám bude přesvědčen, že je tato část podpory hodná), učiní tak. I proto jsme nikdy nežádali o dotace. I proto jsme si na veškerou naši činnost vybrali peníze mezi sebou.

Jelikož státní správy a některé instituce mají bytostný problém s komunikací s partou nadšenců, založili jsme občanské sdružení. Komunikace se poté zlepšila. Nicméně ani v této chvíli jsme nikdy a nikde o peníze nežádali.

Následně byla obnovena jednota Československé obce legionářské v Českém Brodě, která sdružila i zájemce o podporu mapování vojenských památek a tato jednota začala podporovat některé aktivity Spolku pro vojenská pietní místa. Nikdy však nedošlo k úplnému spojení činností. ČsOL svým jednotám přispívá na činnost a pietní akty a tím pádem mohl Spolek společně s Brodskou jednotou zabezpečovat důstojněji některé akce. Vždy však bylo odděleno co je akcí Spolku, co je akcí jednoty a co je akcí společnou. To i proto, aby bylo vždy jasné, že Spolek stále od nikoho (než svých členů) žádné peníze nebere a Brodská jednota příspěvek rádne užívá na schválené akce ČsOL.

Postupem let se stalo zprvu nečekané. Spolek se rozrostl na několik desítek členů. Je však pravdou, že aktivních je přibližně polovina. A nejcennější věcí je příspěvatelská základna Spolku, která se zvolna blíží číslu 400 osob a subjektů. I zde je však pravdou, že aktivnější je opět přibližně polovina. I členská základna Českobrodské jednoty se blíží číslu 20.

Finanční zabezpečení činností těchto samostatných subjektů je nejen oddělené, ale i značně rozdílné. Jednota ČsOL má jasně dané na co prostředky vynakládá (pietní akty, členská činnost) a jen v jednom případě jde o společný výdaj – organizační zajištění veřejného semináře k problematice vojenských pietních míst. Naproti tomu výdaje Spolku jsou hrazené pouze a

výhradně z příspěvků členů. A co si budeme nalhávat, jedná se o desítky tisíc korun. Naprostá většina členů si musí platit vysokorychlostní internet (množství přeposílaných dat je v nejmenším případě v řádu MB), stále zálohování si žádá kvanta DVD disků. Nezaostáváme ani na poli přijímačů GPS a fotoaparátů. Pro dokumentování historie si Spolek pořídil skenr. Poštovné, papír do tiskáren a kancelářské potřeby už dávno nikdo nepočítá. Desítky telefonů a to i zahraničních, včetně odesílání dat uprostřed noci ze zahraničí se víceméně bere za samozřejmé. A? A zapomněl jsem na to nejpodstatnější. Platíme si samozřejmě i doménu a diskové pole na webu. A k tomu všemu ještě zvolna přecházíme k třetí fázi našeho projektu, která si vyžádá další tisíce z našich kapes.

Nesmím zapomenout, ale ani na to co se dá finančně jen těžko ohodnotit, na stovky, spíše tisíce hodin po lesích, hřbitovech, městech, vesnicích, ale hlavně po nocích u počítače při sběru a přípravě dat.

Proč tohle všechno? Inu důvod je prostý, kdysi na úvod jsme se dohodli na tom, že naše výstupy budou pro všechny zadarmo. A každý nový člen či přispěvatel, který se k nám přidává si toto naše pravidlo bere za své. Jenže jak takové zadarmovosti dosáhnout? Ideální věcí je, dávat vše v elektronické podobě na internet. Každý si může naše data stáhnout a dále použít dle své libosti. Takže u nás najdete nejen desetitisíce vojenských pietních míst (pravda, zatím jsme jich prezentovali jen něco přes 16000, ale denní aktualizace je u nás již dva roky v kuse samozřejmostí – vše je jen věcí času), stovky tisíc jmen (pravda, hledání dnes není nejlepší – ale o tom bude právě na databázích založení třetí fáze projektu), desítky tisíc fotografií (v době vzniku toho článku jsme překonali hranici 20000 fotografií). Neměl bych opomenout elektronická data pro geografické informační systémy a v neposlední řadě „rodinné stříbro“, naše „elektronické“ knihy, především z edice Knihovna. Nějaké ty spolkové občasníky se zaměřením na vojenská pietní místa (stále se zvětšující obsahem a jediné svého druhu u nás) a podobné „tiskoviny“ už bereme opravdu jen tak bokem.

Toto vše je pro naše čtenáře a naše fanoušky zdarma. Tak to bylo, tak to je a tak to taky zůstane.

Naše kapacity jsou limitované. Především lidsky. Skoro 400 přispěvatelů na přibližně deset lidí zajišťujících finalizaci dat a vkládání na web je neskutečný nápor. Proto vždy když tvoříme nějaké dohody o spolupráci, jednáme realisticky. Ještě nikdy jsme neslibili něco co bychom nesplnili. Naše sliby jsou mnohdy drobné a druhá strana by od nás chtěla mnohem více, ale my raději málo, ale jistě.

Tak kupříkladu naše brožury z edice knihovna. Pravdou je, že esteticky to není žádný zázrak, ale smyslem těchto knížeček je přeci fakt, že je to pracovní sešit. Nic víc, nic míň. Účel to plní spolehlivě. A až ve finální verzi se plánuje nějaké esteticky ucelené dílo – nachystané pro kvalitní tisk. Jenže to je neskutečná hudba budoucnosti. Na těchto knížkách je však možné ukázat naši zadarmovost. Nachystat tuto brožuru nás stojí cca půl roku času. Je třeba poskládat data, zkontrolovat je s různými databázemi, znovu poskládat a sestavit do knížečky. A k tomu používat jenom freewarový software. Ono malinký spolek se skoro nulovým rozpočtem jaksi nemá na drahý software. Takže i tou zadarmovostí vlastně ctíme licenční podmínky software. S poskládanou brožurou se dá naložit všelijak. Čtenář si ji stáhne z internetu, vytiskne – ideálně na laserové tiskárně a má použitelné dílo. Použitelnosti a praktičnosti je přikládána nejvyšší důležitost. Rozhodně je naivní se domnívat, že by z takto vytvořených pokladů šlo vytisknout reprezentativní dílo. Mimochodem, nižší kvalita snímků jak na webu, tak v našich brožurách jednou z mála našich ochran před zcizením nám poskytnutých dat. Pochopitelně, že většinu fotografií máme v tiskové kvalitě v našem offline.

V úvodu jsem psal, že jestli se někomu z našich výstupů něco zalíbí a chce to podpořit, rádi mu vyjdeme vstříc. Tak se tomu stalo právě u zmíněných brožur. První sada vyšla skoro dokonale. Dodali jsme podklady a za pár týdnů byly na světě dva díly tištěné verze edice Knihovna. Ohlas byl výborný. Jasně – esteticky nic moc, ale účel knížečka plnila skvěle. Spokojenost byla asi na obou stranách a předali jsme stejným způsobem další data. A? A výsledkem je tento článek.

Jsme v závěru. Smyslem toho textu není nic víc, než to, že Spolek pracuje zdarma, opravdu od nikoho nikdy nevzal žádnou dotaci. Vše si hradíme jen z toho co si vybereme mezi sebou a jak vidno je to i do budoucna asi nejlepší cesta. Každý člen spolku a naprostá většina přispěvatelů v této činnosti již utopil tisíce korun, mnohý i desetitisíce. Odpracovaný čas už léta nikdo nepočítá. A proto lze jen stěží pochopit, že v průběhu přibližně jednoho roku jsme už dvakrát byli nařčeni, že si za naši práci necháme platit. Prostě to není pravda. Není, není a není. Hlava zdravě uvažujícímu člověku nebere, že někdo může odpracovat tolik času zadarmo pro ostatní, ale prostě to tak je. Známe celou řadu spolků, které jsou na tom stejně. Prostě nadšenství a snaha udělat něco pro ostatní. Holt jsme stále ta parta bláznů co je míjí komerce.

To je vše, náš Spolek pro vojenská pietní místa si dal velký cíl a dal si na něj dlouhý časový termín. Jsme realisté v tom jak naplnit náš cíl a jsme naivní v tom, že to zvládneme s minimálními náklady, které si budeme schopni zafinancovat sami.

P.S.

Rozhodně se žádné podpoře nevyhýbáme a budeme za ni naopak rádi. Ale Spolek ani jeho výstupy na prodej prostě nejsou.

Z naší Badatelny, z naší pošty

sekce Medaile AČR

Zdravím všechny, chci se zeptat je možné zakoupit některé z těchto medailí? Jsem vášnivý sběratel a chybí mi některé do sbírky (páry).děkuji za odpověď na email: michalglaser@seznam.cz

Zdravím, medaile se např. objednáním z tohoto webu koupit nedají, je to souhrn sbírek a medailí (udělených) několika osob. Nicméně klidně si zde můžete vložit příspěvek oč máte zájem a třeba se Vám někdo ozve. Jinak drtivá většina zde uvedených věcí je zcela běžně ke koupi na burzách (např. v listopadu bude další v Praze Dejvicích).

Martin

Ohlasy z našich internetových stránek a veřejnosti

k článku „LIDÉ POD ŽÁKOVOU HOROU A TISŮVKOU ŽILI S PARTYZÁNY“

Je fajn vědět o někom co také čte knížku Lidé stateční a ti druzí... Mám ji od svého dědy a také u mě tato kniha vždy provokovala zájem dovědět se o těch lidech a místech něco více... Proto jsem se také dostal až na stránky spolku a musím říct, že jsem opravdu rád za informace, které zde získám. Článek dr. Hegenbarta k nim rozhodně patřil a uvítal bych další zajímavosti konkrétně o působení partyzánské brigády M.J.Husa na Cikháji a vůbec na Vysočině. Díky.

Karel Bohdál

Pomník na Plzeňské (v Praze)

Nevím jestli píšete na správnou adresu, ale zajímalo by mě kam se poděla pamětní deska obětí z řad zaměstnanců ČKD Tatra Smíchov v Plzeňské ulici v Praze kousek od křižovatky Anděl. Továrna byla zrušena a přeměněna na Obch. centrum. Při přestavbě pomník zmizel a nebyl navrácen na své místo. Děkuji Mráček.

Předně si bude potřeba ujasnit fakta, předpokládám, že máte na mysli ulici Plzeňská na Praze 5. Dále píšete v nadpise pomník, ale pak už jen Pamětní deska. Tedy hledáme desku. A jelikož Plzeňská ulice na Praze 5 je velmi dlouhá a je její součástí velké množství pietních míst, tak co vlastně hledáme? Není to něco z toho co už máme na webu (např. - <http://www.vets.estranky.cz/clanky/vpm-hlavni-mesto-praha/Vojenska-pietni-mista-v-Praze-5>). Obecně je za evidence odpovědný místní úřad obce s rozšířenou působností, tam jsou Vám povinni odpovědět, ale odpovědi Vám jen na jasný dotaz, tedy z jakého domu chybí jaká deska. Další pomoc můžete také nalázt na Ministerstvu obrany. A pochopitelně i u nás. Díky za Váš zájem.

Martin

Děkuji za odpověď na můj dotaz. Jedná se o pamětní desku. Plzeňská je samozřejmě dlouhá, ale když píšete o křižovatce Anděl, tak je to snad dostatečně přesné umístění, navíc když se zmiňujete o ČKD Tatra. Z jeho trosek bylo vybudováno OC N. Smíchov. Koukal jsem se na odkaz od Vás a je tam deska s adresou Plzeňská 6. Mohla by to být náhrada za tu mnou hledanou.

Ta byla ze světlého kamene, měla 2 části a myslím, že se na ní vyloženě psalo o obětech z řad zaměstnanců podniku. Mezi deskami byla schránka s prstí. Jsem bývalý občan Prahy 5 a 20 let jsem okolo chodil. Děkuji.

Když píšete o křižovatce Anděl, tak je to naneštěstí zcela nedostatečná lokace místa, zvláště u pamětní desky. Desky a podobné památky se u nás i na MO evidují podle domů na nichž se nacházejí, takže je obtížné dohledat, který dům ještě patří ke křižovatce (nebo dokonce patřil) a který už ne. Každopádně my se snažíme dohledat i zrušených památek, zničených, ukradených, přemístěných apod. Takže každá nová informace je pro nás úřinosem. Díky za Váš zájem o náš projekt.

Martin

Krásný Jez (KV)

Dnes se tento pomník nachází na soukromém pozemku a za plotem. Kdokoliv by chtěl položit květinu či zapálit svíčku, musí se domluvit s majiteli pozemku. Ti pomník, který byl zanedbaný, opět uvedli do stavu, jaký je na fotografii. Za to jim patří dík. Jiní by se ho snažili zbavit za každou cenu. Smutné je, že obec prodává pozemky, aniž by ji zajímalo, co se na nich nachází.

Dája

To je celkem zajímavá informace. Koukal jsem do databáze VH u MO a tento pomník jsem tam nenalezl, je tedy možné, že ho vůbec obec nenechala evidovat. Tuto povinnost však obce mají danou zákonem (ať už se památky zbavili či ne).

Martin

Obec Sulice (PH)

Hospoda na mandavě

Dobrý den jen bych vám chtěl oznámit záměr starostky obce sulice zde na pietním místě postavit restauraci která by na tomto místě asi být neměla a vůbec nechápu jaké k tomu má právo je to vůbec možné ?

Jan Kopítko

Dobrý den, díky za informaci. Naneštěstí pomník, který máme u nás na webu (v obci je ještě jeden, který zde nemáme-ještě) nemá statut válečného hrobu. Tedy obec ho jako VH neevidovala (což v tomto případě

pravděpodobně nemusela). Jinak řečeno, teoreticky ho opravdu může obec zničit a postavit na jeho místě cokoliv. Nebo v blízkosti postavit cokoliv. Taková je doba. Jediné co se proti tomu dá dělat je protestovat proti takovému rozhodnutí na obecní radě apod. Není problém takovou výzvu či jednání uveřejnit na našem webu.

Martin

obec Počápalý (BE)

ta růže na hrobě strýce je ode mě

Nevím jak vyjádřit, to co si myslím, v historii bychom měli hledat ponaučení. Získávám přesvědčení, že jediné další lidské utrpení může přinést ponaučení, děkuji Vám, pane Štrupl, za připomínku, které již dnešní generace nevnímá. Kde jste fotil, chodím uctít památku, a získat ve vzpomínce ponaučení. Pěkné dny, pohodu přeje ten, co se náhodně dostal na vaše informace.

Zdeněk Křepela

Vzkazy z naší „kešky“ GC1DB3Q (VPM01)

Přímo u keše se dá hezky zaparkovat, ale chtěl bych vidět toho machra co tam to parkoviště vymyslel, je to docela o hubu a tak Surovej zastavil bezpečně o pár metru dále na rovině. Porad přemyslim co je to to VPM - Vojenské Pomníky Minulosti?? a nějak na to ani po přečtení listingu nemuzu přijít, původně jsem si myslel, že to jsou ty dvě věže, které mě uchvátili od první chvíle a když byl na místě i pomník tak nebylo pochyb o tom, že tohle zastavení se mi bude líbit, vzdal jsem tichý hold obetem a našli sme keš za kterou děkuji.

comparare

Povedlo se [🤔]. Díky za pozvánku na toto místo!

Jedla-bedla

Interesting place. Found it on way to prague.
TFTC. Greetings from Lithuania. In TB

Kibiras

Pěkný památník a pohodová čistokrevná drajvka. No jsem zvědav, kdy se série přehoupne přes tu tisícovku, když už je číslována čtyřmístně... 🤔

Benjo5

Jedu si takhle z Českého Brodu, směrem na Pristoupim, v poslední chvíli zahlédnu pomníček, zacouvám a luxusně zaparkuju. Pak jsem to všechno omrknul podrobněji. TMLN.

labe

Díky za kešku z nedávné historie!

Mr.Nouc

Dík za keš a za připomenutí těch krutých dob.

masinka

Roadtrip po okolí Prahy a malá zastávka na tomhle místě. Pomníček není skoro ze silnice vidět. Díky moc!

John Nash

Pamatník je tu docela nečekany, ale nalezeno v pohode.

MarHan

153 - 16.00 - Když už jsem se toulal po okolí tak nešlo jinak než jako člen spolku pro vojenské pietní místa www.vets.cz krabku odložit. Díky

ownerovy i pískomilovy za promptní zaslání
souřadnic a doplňujících info.

sedento

Odloveno společně s Mack_VK. Díky za keš i
vzpomínky.

vlastan

Vzkazy z naší „kešky“ GC29QCF (VPM03)

Zápis na netu: [Nalezena dne: 25.července
lovcem jménem: vetrnik_cr (již nalezl 2641
cachí/schránek)

No přístup vzhledem k tomu odkud jsme přijeli
jsme nezvolili zrovna nejlépe. Divočina, která je
z druhé strany je zralá na mačetu.
Nechápu, proč tedy k pomníku, který je
opraven, není aspoň pěšinka. Na co tam teda pak
je?

Díky za keš.

Odpověď autora keše:

Odpověď na otázku z keše VPM 003:
pomníček je zrovna tam co je, protože opravdu
v těchto místech zahynul jmenovaný, před více
než 60ti lety, zde byl jen sad a cesta o kterou se
bojovalo.

Proto zde Spolek pro vojenská pietní místa
(www.vets.cz) a jednota ČSOL Č.Brod opětovně
obnovili

pomníček a zřídili schránku, aby jej znovu
zpopularizovali a byla vzpomenua oběť
na konci 2.SVV.

A jak je vidět už sem první hosté zavítali, není
to jen taková klasická bodovka, ale něco více..
Stačí tato odpověď?

Pokud máte zájem o více informací tak zde:
<http://www.vets.estranky.cz/archiv/uploaded/147>

Klidné dny a dobré lovy!

Reakce nálezce:

Ahoj, díky za reakci, vím, že takových míst je
víc, kdy k zajímavému místu není žádná cesta.
třeba takový Kříž nad Vojtanovem... uprostřed
pole, dokonce jsou nastromech malovány
turistické značky... ale nedá se tam po žádné
cestě dojít.

Je škoda, že se ignorují takto zajímavá místa.

Pekný pomníček, padlý hrdina mel hezké datum
narození. I když dnes nepršelo, stejně byla cesta

ke krabice skoro jako cesta potokem. D9ky za
keš!

Arandur9424

Keš překvapila, pekne zašitý pomníček a
upomínka válečných událostí. Dík

MarHol

Nejak jsem se ke krabice nemohl dostat,po
zdolani husteho krovi jsem mohl zalogovat.
Dostel jsem se na misto smutne udalosti,necekal
jsem to.

Diky za cache

bubadiop

Nalezeno na nasem dnesnim geolovu na
Mladoboleslavsku a okoli. Tohle byla docela
dobrodruzna keska, hlavne pristupovou cetou 🤖.
Po chvilce trapani a tapani nalezeno. Dik za kes.

doktor

12:45 Díky za tuto kesuli, na lidi, kteri obetovali
zivot za nas za vsechny by se nemelo zapominat.
Tim vic me tesi, ze vznikl pomnicek na tomto
odlehlem miste. Cesta sem nebyla moc prijemna,
ale stala zato.

In: placka, Out: mince s palmami

Canman1

Na kole je tato kes dostupna velice snadno,
kousek sice obilim, ale potom v pohode
vyslapanou pesinkou az k cili. Byl jsem opravdu
prekvapen, ze v tom krovi a mlazi je umisten
novy pomnicek. Je dobre, ze se na historii
nezapomina. Díky

krutizlab

V 15:53, takové zapomenuté místočko. Díkeš

schema

Zajímavý kus historie na zapadlém místě. Verím,
že ani některé místní o pomníčku nevedí. Díky za
kešku, TNLN.

Berry_CZ

Tak takovy pomnicek bych zde vubec necekal.
Diky za ukazku zajimaveho mista.

Panther16

Vzkazy od našich Geocoinů

Počty vojenských pietních míst zařazených v rámci projektu mVPM

Vyhodnocení projektu mapování vojenských pietních míst ke dni 30. září 2010								
Počet účastníků, kteří se zapojili do projektu								
Zapojeno do projektu	Válečných veteránů	Členů ČsOL v Č. Brodě	Členů ČSBS	z toho		jednorázové přispělo	pos-314	celkem přispěvatelů
				Členů sympatizantů spolku pro VPM				
331	33	18	1	28 / 2		51		382
Celkový počet prezentovaných vojenských pietních míst								16200
Návštěvnost stránek za dané období								CELKEM
	minulá období		červenec	srpen	září			1255965
	1213549		13868	14883	13665			
Počet prezentovaných vojenských pietních míst na internetu								
Hlavní město Praha								CELKEM
Praha 1	Praha 2	Praha 3	Praha 4	Praha 5	Praha 6	Praha 7	Praha 8	
186	101	1641	290	317	324	103	498	
Praha 9	Praha 10	Praha 11	Praha 12	Praha 13	Praha 14	Praha 15	Praha 16	
84	102	295	0	0	0	1	0	3977
Praha 17	Praha 18	Praha 19	Praha 20	Praha 21	Praha 22		Praha historie	
0	0	31	0	0	0		4	
Jihočeský								CELKEM
Č.Budějovice	Č.Krumlov	J.Hradec	Písek	Prachatice	Strakonice	Tábor		677
48	37	69	176	146	125	76		
Jihomoravský								CELKEM
Blansko	Bmo město	Bmo venkov	Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo		1412
96	453	277	209	198	71	108		
Karlovarský								CELKEM
Cheb	Karlovy Vary	Sokolov						97
39	29	29						
Královéhradecký								CELKEM
H.Králové	Jičín	Náchod	Rychnov n/K.	Trutnov				1557
756	235	331	74	161				
Liberecký								CELKEM
Česká Lípa	Jablonec n/N.	Liberec	Semily					620
112	115	256	137					
Moravskoslezský								CELKEM
Bruntál	Frýdek Místek	Kanviná	Nový Jičín	Opava	Ostrava město			649
198	34	17	83	253	64			
Olomoucký								CELKEM
Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk				593
133	158	148	105	49				
Pardubický								CELKEM
Chrudim	Pardubice	Svitavy	Ústí nad Orlicí					1028
246	604	67	111					
Plzeňský								CELKEM
Domažlice	Klatovy	Plzeň jih	Plzeň město	Plzeň sever	Rokycany	Tachov		567
110	171	70	63	76	41	36		
Středočeský								CELKEM
Benešov	Beroun	Kladno	Kolín	K.Hora	Mělník	Mladá Boleslav	Nymburk	
111	303	233	362	421	164	204	155	
Praha východ	Praha západ	Příbram	Rakovník					2547
310	169	103	12					
Ústecký								CELKEM
Děčín	Chomutov	Litoměřice	Louny	Most	Teplice	Ústí nad Labem		637
57	10	407	66	16	46	35		
Vysočina								CELKEM
H.Brod	Jihlava	Pelhřimov	Třebíč	Zďár n/Sáz.				1024
136	349	93	304	142				
Zlínský								CELKEM
Kroměříž	Uherské Hradiště	Vsetín	Zlín					222
106	23	39	54					
Zahraničí								CELKEM
Albánie	Arménie	Belgie	Bosna	Bulharsko	Černá Hora	Estonsko	Filipíny	
1	2	2	13	15	9	1	1	
Finsko	Francie	Chorvatsko	Itálie	Izrael	Japonsko	Kosovo	Kuwait	
1	36	9	22	2	1	17	1	
Litva	Lotyšsko	Lucembursko	Maďarsko	Makedonie	Malajsie	Moldávie	Nizozemí	593
1	1	2	2	2	1	3	1	
Polsko	Rakousko	Rusko	Rumunsko	Řecko	Slovensko	Slovinsko	SRN	
16	9	9	7	3	262	7	16	
Tunisko	Ukrajina	USA	Velká Británie					
1	66	1	50					

Chcete své vlastní www stránky jednoduše do 5 minut?

WWW.ESTRANKY.CZ

Ve třetím čtvrtletí 2010 finančně přispěli:

Jan Kincl
Jiří Porteš
Martin Brynych
Vojtěch Stráník

Děkujeme za podporu!

Fotografie na titulní stránce : Odhalení pamětní desky pplk. Josefu Černému v Mořkově (c) Stanislav Pítr, předseda ZO ČSBS Kladno

---

Zpravodaj Monument je **neprodejná** účelová tiskovina, vydávaná za účelem propagace mapování vojenských pietních míst a **Spolku pro vojenská pietní místa, o.s.** Číslo neprošlo jazykovou úpravou.

Adresa pro kontakt : vets@vets.cz , webové stránky projektu www.vets.cz

Redakční rada : Vladimír Štrupl (tiskový mluvčí), Martin Brynych (redaktor, správce dat)

© Spolek pro vojenská pietní místa, o.s.